

baner. (Tutein: Det kan man høre). Det ærede Medlem mener, at man kan høre det ogsaa paa mig, men det ærede Medlem skal først modbevise de Grunde, jeg har anført. Stykke for Stykke, naar han kan tro, at det er Fantasi i Stedet for Grunde. Jeg venter, at det ærede Medlem, naar jeg har talt, fremsætter sine Grunde Punkt for Punkt mod, hvad jeg har fremsat, inden han begynder at tale om Fantasi i mine Udtalelser; jeg betvivler, at han kan det. Jeg vil ikke gaa ind paa en Lov, der har til Forudtæning, at Kommunerne skulle betale andet og mere til deres Baner, end hvad man finder rimeligt, at de kunne udholde, det maa, selv om det er stærkt, dog være begrænset saaledes, at man bestemt veed, hvad man paatager sig. Men en Bane, drevet af de Herrer af Mindretallet eller Flertallet i Amtsrådet og nogle enkelte andre Mænd, der have Indflydelse paa Stemningen, naar Stemningen gaar i Retning af at faa en Bane, gaar jeg aldrig med til at lade Befolkningen faa ved en saadan Bevægelse, hvorved den ledes ind paa en Stilling, som vil være fuldstændig uudholdelig, og det er ikke sagt, at de saa let faa Staten til at afløse dem fra Læstindigheden, som det stete ved Grenaa og Rhomgaardbanen og deslige. Det var den Gang; det er ikke sagt, at disse Stemninger komme igen, hvis de løbe anderpaa, og de burde heller ikke afløses, naar de ere varstuede i Tide. Men gaa de ind derpaa, gaar det ud over Fattigvæsenet, Skolevæsenet og meget mere; man kan ogsaa købe Guld for dyrt. Det var det andet Princip, som jeg tænker skjuler sig under Bestemmelserne i denne Lov, og som jeg bestemt vil abbare imod. Men nu kommer Udvalget jo frem, og vi faa at vide, hvor Pengene ligge, hvorledes Indenrigsministeren stiller sig, hvilke Byer der ville gaa med og paa hvilke Betingelser, hvorledes Kommunerne stille sig, og hvorledes Amtet. Det faa vi frem, og vi se da, hvorledes disse Betingelser ere opstillede, og paa hvilken Maade det er besluttet af vedkommende Kommuneraad paa Kommunernes Begne, og saa er det os, haaber jeg, der have Ordet til at rette de Læstindigheder, der mulig kunne være begaaede. Lad os glæde saa let over dette, lad os faa visse bestemte Principper ogsaa for disse Amtsbaner, saaledes at ikke en lille Flok af indflydelsesrige Mænd i en Provins, under Løfte om Herligheder ved Banerne føre Kommunerne ind paa Afveje. Hermed skal jeg slutte, idet jeg takker, fordi man har villet høre paa mig, og navnlig venter jeg, at de ærede Forslagsstillere gennem deres Ordfører afkræfte mine Tvivl

eller navnlig afkræfte mine Grunde mod et saadant System, som jeg har antaget ligger til Grund herfor. Og saa vil jeg for øvrigt meget energisk fremhæve dette: Vi ville ikke have en Kobbane fra Aalborg til Fjerritslev, men en fjerde Tværbane i Sylland, for at Befolkningen baade stedlig og i Almindelighed kan blive betjent, naar de vilde være villige til at yde de nødvendige Ofre. Det har været Rigsdagens Mening i tidligere Aar, og jeg haaber ikke, at Bevægelsen i Hjørring Amt skal føre os bort fra dette med Grunde uroftelige Standpunkt.

Indenrigsministeren (Singer's lev):

Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Tutein) mente, at de væsentligste Endringer i Forslaget for i Fjor vare to, nemlig at man havde fastholdt "eventuelt" for Banen fra Fjerritslev til Thisted lige overfor Udvalgets Onse i Fjor om, at det skulde udgaa, og at Kommunerne vare stillede frit. Jeg ser ikke de væsentlige Endringer i Forslaget paa disse to Punkter, navnlig ikke paa det sidste, thi det, at Kommunerne ere stillede frit, kan kun være en formel Indvending af den ærede Ordfører. Jeg mener, at Kommunerne, som Lovforslaget her foreligger, blive mere forpligtede, kun at de naturligvis have Frihed til at vælge, om de vilde tage denne Forpligtelse paa sig eller ej. Den væsentligste Forskel paa Forslaget fra i Fjor og Forslaget nu, er for mig den, at der er kommen en Bestemmelse ind i Lovforslagets § 3 om, at kun en Fjerdedel af Anlægskapitalen maa indbrømmes som Præferenceaktier, altsaa udenfra. Det er for mig en væsentlig Bestemmelse i Lovforslaget, en Bestemmelse, som forandrer Lovforslagets Karakter. Medens man nemlig tidligere har troet, at man kunde faa en Jærnbane bygget for fremmede Penge, paa større Laan, er man nu gaaet hen til at sige, at den langt væsentligste Del af Summen skal tilvejebringes af vedkommende Egn. Saa kan man jo godt sige, at Kommunerne staa frit, og det er jo paa en vis Maade ogsaa ganske rigtigt, men det er ogsaa kun formelt rigtigt; thi skal en Bane bygges, maa vedkommende Egn her tilvejebringe $\frac{3}{4}$ af Anlægskapitalen. Nu kan jeg være enig med det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg) i, at der kan være al Grund for Kommunerne til at være varsomme i dette Forhold, og der kan navnlig være al Grund for Kommunerne til at se, om de Foretagender, de gaa ind paa i denne Retning, ogsaa kunne ventes at være nogenlunde rentable. Det er et Forhold, som man ingenlunde altid har for Øje. Der er ogsaa i Salen fremkommet Udtalelser,